

udgifterne. Jeg har aldrig kunnet tykkes, at Forsørgelsesrettens Erhvervelse ved Fødslen eller ved Moderens Ophold i Kommunen 10-Maaneders Dagen forud for Fødselen af Barnet, er retfærdig under andre Forhold end Stavnsbaandet. Jeg skal sige hvorfor; det er, fordi en Person kan lige fra sin Fødsel, og indtil han bliver trængende til Fattighjælp, opholde sig, hvor han vil enten i Indland eller Udland, og tage Arbejde, hvor han vil, uden at behøve at lægge en eneste Kartoffel i den Kommunes Gryde, der skal forsørge ham, naar bare han passer paa ikke at opholde sig i Kommunen i 5 Aar. Jeg tror, at det er aldeles uretfærdigt. Saa skal jeg gøre opmærksom paa, at Indtægter saa let kunne fordufte. For et Par Dage siden hørte vi her i Salen om et saadant Forhold af det ærede Medlem for Odder (Nielsen-Grøn), ja, jeg kan næsten sige, at han klagede sig gudsjammerlig. Det var nemlig en Hofjægermester Rathlou, der havde forladt Odder Kommune. De havde paalignet ham en Skat af 11,000 Kr., og det var han bleven misfornøjet med, eller i alt Fald fandt han, at det var temmelig meget. Det ærede Medlem sagde, at han havde prøvet at komme til Rette med Sogneraadet om, at de skulde være lidt ordentlige imod ham, men de vare ikke naaet til nogen Overenskomst, og han foretrak saa at fordufte. Det er jo grumme ubehageligt, naar den allerbedste Malkeko slider sig løs og løber væk, man der er ikke videre ved det at gøre. Det ærede Medlem sagde om det Forhold: „Men sikkert er det, at Stamhusbesidderen paa Rathlousdal har forladt Odder Kommune og er rejst her ind, og sikkert er det ogsaa, at Kommunen af den Grund har maattet lægge store Byrder paa Smaakaarsfolk. Man har i sidste Kvartal maattet udskrive en Sum af 80 pCt. Man skulde synes, at det, som her har fundet Sted, var temmelig uretfærdigt.“ Ja, saamænd er det temmelig uretfærdigt, naar en saadan Skatteyder rejser væk, „Ja, vel er det uretfærdigt“, siger det ærede Medlem, „men den nuværende Lovgivning hjemler det, og man kan jo ikke sige andet, end at, naar Stamhusbesidderen med Loven i Haanden kan sige, at hvad han har gjort her, er lovligt, maa man indrømme, at det er lovligt“. Men saa føjer han til, „at det er lovligt, men det er sørgeligt“. Ja, det er ogsaa sørgeligt, naar det gentager sig alt for ofte, at de allerbedste Skatteydere rundt omkring i Landkommunerne og for

Resten ogsaa i Købstadkommunerne fordufte her til København. Det er ligesom en Centrifugalkraft, der gør sig gældende i det kommunale Liv, de rige søge ind til Centralpunkterne, medens de fattigste slynges ud i de fattigste Egne, der er utvivlsomt en Tendens i den Retning; man kan sige, i hvert Fald for de riges Vedkommende, at de, der have mange Penge, søge ind til de nogenlunde store Byer, og have de flere Penge, søge de ind til de allerstørste Byer. Det er Tilfældet, saa at Bæreevnen ude i Landet bliver jo længere, jo ringere. Derfor tror jeg, at det Beløb, der er stillet Kommunerne til Raadighed til Fordeling for at udligne Byrden, er temmelig lille. I Kommissionsforslaget havde vi dog det dobbelte. Vi havde vist 1,600,000 Kr. eller der omkring, det er opgjort lidt forskelligt. Naar vi saa sige, at Statsskatterne hvile med et Beløb af 17—18 Kr. pr. Td. Hartkorn, Amtsskatterne med omkring 15 Kr., i Landkommunerne med gennemsnitlig 33 Kr. — de bevæge sig fra 3,³⁰ til 61,⁴⁰ pr. Td. Hartkorn og fra 5 Kr. til 123 Kr. paa Hartkorn og Formue og Lejlighed, — er jeg ræd for, at der ikke er taget tilbørligt Hensyn til, hvad Ende vi have begyndt at reformere fra. At afskrive alle vore Statsskatter og saa ikke stille større Sum til Raadighed for Kommunerne, vil jeg ikke betragte som rigtigt, og jeg vil gerne have Lov til at sige, at for mit Vedkommende vil jeg gerne, at de 812,500 Kr. der skulle gaa til Amterne, kom til at gaa til Landkommunerne. For jeg tror, det vilde udligne ikke ubetydeligt mere af det uretfærdige ved Beskatningen. Og selv om det nu ikke lader sig gøre, er jeg af den Mening, at jeg hellere vilde have en Ejendomsskyld, der var lidt højere, for at faa en Sum til Kommunerne, der kunde udligne en lille Smule ved de uretfærdige Byrder. Saa er der Omfordelingen efter Folketallet i det hele taget. Det syntes jeg ikke rigtig godt om. Jeg tror ikke, det vil komme til at passe hverken for By eller for Land. Jeg har nævnt for Byernes Vedkommende København og Hjørring, men jeg tror heller ikke, det passer for Landet. I øvrigt tror jeg neppe, at vi behøve at gaa den Vej. Naar vi faa en Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten, faa vi for hver eneste Kommune i Danmark en absolut Maalestok for Skattebæreevnen, det kan ikke nægtes, en absolut Maalestok! Den kommunale Byrde afgiver jo en absolut Maalestok for den Byrde, der skal bæres. Jeg tror, det vilde være mere